

ART·EX

#KULTURNADIPLOMACIAPRESLOVENSKO

3	NOVÝ SLOVENSKÝ INŠTITÚT V JERUZALEME
4	EXPEDITION 10
6	VÝSTAVNÉ SIENE PALUGYAYOVHO PALÁCA
7	DOCUMENTA KASSEL 2022
8	ILONA NÉMETH
12	EASTERN SUGAR
14	GRAND PALAIS ÉPHÉMÈRE RÉVÉLATIONS
16	LEA FEKETE V BERLÍNE
17	TOSCA V NEAPOLE POD TAKTOVKOU JURAJA VALČUHU
18	PRVÝKRÁT NA PRAŽSKEJ JARI
20	SLOVENSKÝ JAZZ V BLUE NOTE NEW YORK
22	BIENÁLE ILUSTRÁCIÍ V POĽSKU
24	MARTIN AUGUSTÍN - RIMANKY
25	ŠTYRI ROČNÉ OBDOBIA VO VIEDNI
26	NOVÝ EURÓPSKY BAUHAUS
28	VÝBER Z PROGRAMU JÚL - OKTÓBER 2022

Obálka: Ilona Németh / Plávajúce záhrady - Liečivá záhrada, Záhrada budúcnosti, v spolupráci: architekt Ravasz Marián, záhradný architekt Michal Marcinov a OFF Biennale. Foto: Vida Szabolcs.

NOVÝ SLOVENSKÝ INŠTITÚT V JERUZALEME

KULTÚRNA DIPLOMACIA, AKO UŽ NÁZOV NAZNAČUJE, JE O VYTVÁRANÍ VZŤAHOV A PREPOJENÍ MEDZI KRAJINAMI SVETA NA ÚROVNI KULTÚRY. PATRÍ MEDZI TAKZVANÉ MÄKKÉ SILY DIPLOMACIE A V SÚČASNOSTI SA STÁVA JEDNOU Z NAJDÔLEŽITEJŠÍCH FORIEM SLOVENSKEJ KULTÚRNEJ PREZENTÁCIE V ZAHRA NIČI. ÚROVEŇ KULTÚRY A UMENIA NA SLOVENSKU DOSAHUJE PODOBNÚ, V MNOHÝCH PRÍPADOCH VYŠŠIU KVALITU AKO V INÝCH VYSPELÝCH KRAJINÁCH. NA SLOVENSKU ŽIJÚ VEĽMI TALENTOVANÍ A SCHOPNÍ ĽUDIA, A TO AJ NAPRIEK MALEJ ROZLOHE ČI RELATÍVNE KRÁTKEJ SAMOSTATNEJ HISTÓRII.

Centrami slovenskej kultúrnej diplomacie v zahraničí sú aj zahraničné úrady, generálne konzuláty, slovenské domy, ale v prvom rade slovenské inštitúty, ktoré v krajine pôsobenia tvoria inštitucionálny základ. Slovenské inštitúty vedené riaditeľmi vytvárajú väzby a spolupráce s inštitúciami v danej krajine, organizujú podujatia, vytvárajú podmienky pre „export“ a riadnu prezentáciu toho najlepšieho zo slovenskej kultúry a umenia. Prezentácia kultúry má vždy pozitívny a priateľský podtón ukázania sa v dobrom svetle, preto je kultúrna diplomacia jedným z najlepších nástrojov diplomacie vôbec. Slovenská republika mala donedávna po svete osem slovenských inštitútov. Nachádzajú sa v kultúrnych centrách ako Berlín, Budapešť, Moskva, Paríž, Praha, Rím, Varšava a Viedeň. V septembri 2021 k nim pribudol ďalší, a to priamo v srdci Jeruzalema. Slávnostné otvorenie sa však kvôli protipandemickým opatreniam uskutočnilo až 13. apríla 2022. Atraktívny otvárací ceremoniál prilákal množstvo návštevníkov a viacero vzácnych hostí. Medzi nimi aj ministra zahraničných vecí Izraela Yaira Lapida, ktorý spolu so slovenským rezortným partnerom Ivanom Korčekom a riaditeľom inštitútu Jakubom Urikom prestrihávali pásku. „Otvorenie Slovenského inštitútu v Jeruzaleme otvára novú kapitolu vzťahov medzi Slovenskom a Izraelom. Tento kúsok slovenskej pôdy v Jeruzaleme bude miestom stretnutí nielen pre umelcov a predstaviteľov kultúrnej obce, ale aj všetkých priateľov Slovenska a Izraela, vrátane tisícov slovenských pútnikov, ktorý zavítajú každoročne do Svätej zeme,“ uviedol minister Korčok. Šéf slovenskej diplomacie podotkol, že spomedzi deviatich kultúrnych inštitútov sú len dva z nich mimo územia Európskej únie. Na ceremónii poďakoval za ústretovosť pri zriadení Slovenského inštitútu v Jeruzaleme aj prítomnému starostovi Moshe Lionovi.

Zľava: Jakub Urik, Ivan Korčok a Yair Lapid.

Riaditeľom Slovenského inštitútu v Jeruzaleme sa stal skúsený kultúrny diplomat Jakub Urik. „Môžeme byť hrdí na tento kúsok Slovenska na prestížnej jeruzalemskej ulici King David street,“ uviedol Jakub Urik. Ako uviedol, desiatky špičkových slovenských umelcov, ktorí vystavujú v najlepších galériách na svete, budú môcť prostredníctvom Slovenského inštitútu vystavovať po prvý raz aj v Izraeli. O spoluprácu so slovenskými umelcami majú záujem najvýznamnejšie izraelské kultúrne inštitúcie. „Mesto Jeruzalem, ktoré ročne navštívi 4,5 milióna turistov, umiestni sochu popredného slovenského sochára Bohuša Kubinského do jedného zo svojich parkov v centre mesta. Slovenská republika bude hlavným hosťom jubilejného 10. ročníka najväčšieho fotografického festivalu v Izraeli Israel Photo, najlepšie súkromné galérie v Tel Avive majú záujem o prezentáciu slovenských umelcov a jazzová tour slovenských jazzmanov vo februári bola vo všetkých kluboch vypredaná,“ informoval o konkrétnych výsledkoch za prvý polrok riaditeľ J. Urik. ~TB

Foto: Tomáš Bokor:

WWW

EXPEDITION 10

OTVÁRACIA SKUPINOVÁ VÝSTAVA SLOVENSKEHO INŠTITÚTU V JERUZALEME EXPEDITION 10 JE ZAČIATKOM NOVEJ ETAPY KULTURNÉHO DIALÓGU MEDZI SLOVENSKOM A IZRAELOM. NA VÝSTAVE SA PREDSTAVILO DESAŤ VÝRAZNÝCH OSOBNOSTÍ SÚČASNÉHO SLOVENSKEHO VÝTVARNÉHO UMENIA. SÚ NIMI ERIK ŠILLE, TOMÁŠ LIBERTÍNÝ, VIKTOR FREŠO, MÁRIA ŠVARBOVÁ, JÁN VASILKO, MICHAL ČERNUŠÁK, MAREK KVETAN, VLASTA ŽÁKOVÁ, AŠOT HAAS A VLADIMÍR OSSIF. KURÁTOROM VÝSTAVY BOL VLADIMÍR BESKID.

Ašot Haas

Kľúčovým pre tvorbu Ašota Haasa je práca s priestorom a jeho premenami. V jeho tvorbe sa prelínajú prvky maľby, grafiky, sochárstva, kybernetického a interaktívneho umenia až po videoart. Vo svojich dielach spája realitu s virtuálnym svetom prostredníctvom nových materiálov a technológií. Svoje diela vystavoval okrem Európy aj v Ázii a Amerike. Jeho diela sú súčasťou galerijných a súkromných zbierok na Slovensku aj v zahraničí. „Som nesmierne rád, že sa mi dostalo pocty zúčastniť sa so svojou tvorbou na prvej výstave slovenského súčasného umenia v Slovenskom inštitúte v Jeruzaleme. Zároveň som rád, že môžem vystavovať so slovenskou špičkou, a že záujem publika z domáceho prostredia Izraela je veľký,“ uviedol Ašot. Dodal, že je veľmi podstatné ukázať a odprezentovať v zahraničí súčasné dianie na slovenskej výtvarnej, hudobnej a divadelnej scéne. Zároveň dopĺňa, že umenie je jednou z najpodstatnejších hodnôt, ktorú doma máme a preto je nesmierne dôležité sa kvalitou prezentovať aj mimo Slovenska a nadväzovať tiež vzťahy so zahraničím. Každý jeden pozitívny krok pre prezentáciu daného umenia v zahraničí je veľmi dôležitý a podstatný nielen pre Slovensko, ale je prínosom rôznorodosti a pestrosti pre celý svet, zhrnul Ašot.

Ján Vasilko

Ján Vasilko je jedným z najúspešnejších maliarov mladej slovenskej generácie a víťazom Strabag Artaward International vo Viedni v roku 2009. Po skončení štúdia v roku 2005 dostal v tom istom roku cenu Oskára Čepána pre mladého výtvarníka roka, v rokoch 2008 a 2012 získal 2. miesto v súťaži Maľba roka - Cena Nadácie VÚB. Vystavoval napríklad v Prahe, Miláne, Jeruzaleme, Paríži, Berlíne, Lipsku, Amsterdame, Ríme či Viedni. Pre jeho maliarsku tvorbu je signifikantný čistý rukopis, geometrická presná línia a utlmená farebnosť. Pracuje s redukciou formy čistých plôch a elementárnych tvarov na rozhraní abstrakcie a figuratívnosti. „Prvý pocit bol dosť politický“, keď to mám viac upresniť, vôbec som nečakal tak veľké množstvo vrcholových politikov z oboch strán. To bolo pre mňa celkom prekvapujúce,“ hovorí o svojich pocitoch z otvorenia výstavy Ján Vasilko. Dôležitým však pre neho bola esencia samotného priestoru a nainštalovanej výstavy. „Galéria má dosť okien a teda aj svetla a je otvorená do ulice, čo je pre propagáciu umenia podstatné. Skvele som sa cítil aj počas celého večera po otvorení výstavy, kde som spoznal viacerých výnimočných a zaujímavých ľudí,“ sprostredkúva svoje dojmy J. Vasilko. Vďaka patrí podľa neho kurátorovi Vladimírovi Beskidovi a Jakubovi Urikovi, ktorí sa veľmi aktívne venujú súčasnému umeniu nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. „Tak si predstavujem zanieteny a horlivý prístup za správnu vec. Keby sme mali viac podobných ľudí, myslím si, že veci by mohli byť lepšie,“ uzatvára Ján.

Erik Šille

Erik Šille je laureátom Ceny Nadácie Tatra banky, ceny Maľba roka - Cena Nadácie VÚB a ceny Igora Kalného na IV. Zlínskom salóne

mladých v Česku. Jeho diela sa nachádzajú v zbierke Slovenskej národnej galérie a veľkého množstva súkromných zberateľov a galérií nielen na Slovensku. „Autor preberá do maľby vizuál i mnohé postupy vlastné komiksom a animovaným filmom. Na monochromatické pozadie v rozvinutých maliarskych plánoch vrstvi postavy i grafické skratky - znaky predmetov a činností. Spája obrazy, znaky aj vizualitu východnej a západnej kultúry,“ priblížil tvorbu umelca Vladimír Beskid, kurátor výstavy.

Mária Švarbová

Mária Švarbová je jednou z najúspešnejších fotografiek súčasnosti. Jej fotky vystavujú galérie po celom svete od Taiwanu, cez Londýn, Marseille, USA až po Mexiko. Na jej fotkách sa v dokonalej farebnej symetrii spája minulosť s budúcnosťou.

Tomáš Libertíny

Tomáš Libertíny je vizuálny umelec, ktorý do tvorby svojich sôch aktívne zapája včely, ktoré okolo konštrukcie v úli vytvoria plást. Výsledkom sú unikátne objekty z včelieho vosku, ktoré môžu obdivovať návštevníci najznámejších múzeí na svete, napríklad v New Yorku, Paríži či Viedni.

Viktor Frešo

Slovenský konceptuálny umelec a jedna z najvýraznejších postáv slovenského súčasného umenia na Slovensku. Pracuje s agresiou, kritikou a egom, ktoré sú prezentované vtipne a hravo. Viktorove diela poznajú v celej Európe, USA, Ázii, Južnej Amerike, Austrálii a zaujali aj návštevníkov parížskej Bielej noci v roku 2019.

Michal Černušák

Michal Černušák je držiteľom ocenení Special prize ESSL Award za rok 2007 a finalistom súťaže Maľba roka - cena nadácie VÚB za rok 2006. Na Slovensku mal poslednú sólo výstavu začiatkom roka 2022 v galérii Dot. contemporary v Bratislave.

Marek Kvetan

Je popredný slovenský multimediálny súčasný umelec. Je laureátom mnohých ocenení na Slovensku a v zahraničí - vo Viedni, Londýne či Prahe.

Vlasta Žáková

Je absolventkou ateliéru textilu VŠVU, finalistkou Ceny 333, Národná Galéria Praha v roku 2008 a 2010 či držiteľkou Ceny poroty na bienále Skúter II GJK Trnava v roku 2009. Jej diela pozná verejnosť z výstav nielen na Slovensku, ale aj v Čechách, Poľsku a Anglicku.

Vladimír Ossif

Legenda slovenskej súčasnej abstraktnej maľby, ktorého diela sú v zbierkach najvýznamnejších svetových inštitúcií, vrátane Múzea moderného umenia mesta Paríž, Casa de Velasquez v Madride, Fonds Cantonal d'Art Visuel v Ženeve, Národnej galérii v Prahe či Slovenskej národnej galérii. ~TB

Foto (zľava): Vladimír Ossif, Ašot Haas - 1x4 light object plexiglass, Ján Vasilko - Horizontal and Vertical Lines, 2019, Viktor Frešo a Ašot Haas - Resonance of sound, Mária Švarbová, Tomáš Libertíny - Eternity (a.k.a. Nefertiti) - natural beeswax - photo: Titia Hahne, Tomáš Bokor - vernisáž.

[WWW](#)

VÝSTAVNÉ SIENE PALUGYAYOVHO PALÁCA

REPREZENTAČNÉ PRIESTORY MINISTERSTVA
ZAHRAŇIČNÝCH VECÍ A EURÓPSKÝCH ZÁ-
LEŽITOSTÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY SA STALI
VÝSTAVNOU SIEŇOU.

Palugyayov palác zobia maľby významných slovenských autorov: Ester Martinčeková Šimerová, Ladislav Mednyánszky, Dominik Skutecký, Martin Benka, Alexander Bazovský, Cyprián Majerník, Vincent Hložník, Milan Luluha, Milan Paštéka a Rudolf Fila.

Palác dal ako svoje sídlo a prevádzkovú budovu s výnimmymi pivnicami postaviť významný bratislavský podnikateľ a vinár Jakob Palugyay. Bol postavený podľa projektu Ignáca Feiglera ml. a do užívania uvedený v roku 1873. V komplexe sa vyrábalo oceňované víno značky Château Palugyay. Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR ho využíva na reprezentačné účely od roku 2003. V priestoroch paláca na Pražskej ulici sa v nadchádzajúcich mesiacoch roka 2022 bude konať mnoho diplomatických stretnutí na vysokej politickej úrovni. Slovensko bude hostiť zahraničné návštevy z formátov ako sú Vyšehradská štvorka či Slavkovský formát aj v salónikoch paláca pomenovaných po významných osobnostiach slovenskej diplomacie, ktorými boli Ivan Krno, Ján Papánek, Štefan Osuský, Vladimír Svetožár Hurban, Milan Hodža, Juraj Slávik, či Milan Rastislav Štefánik. Ďalším krokom bolo vytvorenie výstavných siení zo salónikov. Iniciátorom vytvorenia výstavných siení z reprezentačných salónikov bol minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Ivan Korčok, ktorého kontinuálnym zámerom je prezentovať Slovensko prostredníctvom umenia ako krajinu s hlbokou kultúrnou tradíciou, bohatou históriou a nezameniteľnou identitou. Výstava vznikla v spolupráci s Galériou Nedbalka a jej kurátorom je historik umenia Karol Malíňák.

Foto: Tomáš Bokor.

VÝBER KURÁTORA K. MALÍŇÁKA (ZĽAVA DOLE)

Ester Martinčeková Šimerová (1909 – 2005).
Prináša vo svojej tvorbe dokonalú harmóniu a čistú krásu. Parížske štúdiá a bezprostredný osobný kontakt s poprednými osobnosťami parížskej školy jej poskytli základ, ktorý bol citeľný v celej tvorbe. V slovenskej maľbe jej patrí mimoriadne miesto; pre mnohých jej súpútnikov bola vzorom nielen ako maliarka, ale i ako výnimočná osobnosť.

Milan Luluha (1930 – 2013).
Veľmi skoro objavil a našiel svoj charakteristický výtvarný vzorec, svojším spôsobom rozvíjajúci kubo-futuristické východiská. Základným prvkom jeho štýlu je farba. Z celej jeho tvorby doslova vyžaruje vitalita a chuť k životu. Na fotografii je aj kurátor Karol Malíňák.

Milan Paštéka (1931 – 1998).
Dôležitú úlohu v jeho tvorbe zohrávajú predstavy, vízie existenciálnej úzkosti, potreby úniku a jeho osudovej nemožnosti. V samom závere tvorby sa oprostuje od figúry úplne a dostáva sa na pozície čisto abstraktnej znakovnej maľby.

Rudolf Fila (1932 – 2015).
Maliar-filozof, človek neuveriteľne rozhradený a vzdelaný, pre ktorého sa samotný proces tvorby stal cieľom. Prezentovaná tvorba zo šesťdesiatych rokov, čisto abstraktná, expresívna gestická informelová maľba, pozostávajúca z brilantne komponovaných štruktúr farebných vrstiev.

Cyprián Majerník (1909 – 1945).
Popredný predstaviteľ tohto generačného prúdu, osciloval medzi záujmom o mestské prostredie a tematikou slovenského vidieka. Tú však už videl inak – celkom kriticky a s neskrývanou iróniou pranieroval odvrátenú stranu života pospolitého ľudu: pokrytectvo, alkoholizmus, chudobu, zaostalosť.

Miloš Alexander Bazovský (1899 – 1968).
Prináša svoj vlastný pojem monumentalizácie slovenskosti, ktorého príznačnou vlastnosťou je prehlbená citovosť a emotívnosť. Citlivejšie reaguje na formovo-vyrazové stimuly, rozvíjajúc prínosy moderného európskeho umenia, ktorého princípy sa snaží transponovať do špecificky domáceho jazyka.

Martin Benka (1888 – 1971).
Jeho výtvarné úsilie vyvrcholilo v treťom desaťročí, keď monumentalizoval slovenskú horskú krajinu a vidiecky ľud. Vytvoril mýtus o rodnej zemi, čo bolo dlho považované za etalón vyjadrenia osobitej krásy Slovenska.

Dominik Skutecký (1849 – 1921).
Autor s medzinárodnými skúsenosťami, dlho žil a tvoril v Benátkach. V jeho obrazoch sa prejavuje okrem maliarskeho majstrovstva stotožnenie, láskavý humor, ale i trochu irónie.

Ladislav Mednyánszky (1852 – 1919).
Miloval krajinu, do obrazov ktorej projektoval svoje nálady, stavy mysle či emócie. Patril k najvýznamnejším maliarom sklonku 19. storočia a prelomu storočí.

Vincent Hložník (1919 – 1997).
Tematizuje boj dobra a zla, ušľachtilého, kultivovaného a nížkeho, pudového, v spoločnosti i v človeku, v jeho nepríliš priaznivom osude, v dramatických kompozíciách v expresívnom podaní, na podklade témy vojny, brutálneho zverstva a nespravodlivosti, ale i odporu a napokon víťazstva.

ILONA NÉMETH

SÚČASNÁ KONCEPTUÁLNA UMEĽKYŇA, VÝTVARNÍČKA, KURÁTORKA VÝSTAV, ORGANIZÁTORKA UMELECKÝCH FESTIVALOV. VENUJE SA OBJEKTU, INŠTALÁCII, VIDEU A UMENIU VO VEREJNOM PRIESTORE. NA UMELECKEJ SCÉNE PÔSOBÍ TÁTO MEDZINÁRODNE AKCEPTOVANÁ A ETABLOVANÁ UMEĽKYŇA VYŠE TRI DESAŤROČIA. PRE JEJ TVORBU 90. ROKOV SÚ TYPICKÉ OBJEKTY A PRIESTOROVÉ INŠTALÁCIE, REFLEKTUJÚCE ŽENSKÚ SKÚSEŇ CEZ FEMINISTICKÚ OPTIKU. VÝZNAMNÉ MIESTO MAJÚ REALIZÁCIE VO VEREJNOM PRIESTORE. JEJ UMELECKÁ PRAX JE ZALOŽENÁ NA HĽADANÍ ROVNOVÁHY MEDZI OŠOBNOU SKÚSEŇOU ŽIVOTA V POLITICKY ŤAŽKO SKÚŠANEJ KRAJINE, A UNIVERZÁLNOU HISTÓRIOU KRAJÍN VÝCHODNÉHO BLOKU OD ROKU 1990 PO SÚČASNOSŤ. VIEDLA ATELIÉR IN A V ROKOCH 2014 - 2019 AJ MEDZINÁRODNÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM OPEN STUDIO NA KATEDRE INTERMÉDIÍ VŠVU V BRATISLAVE. OD ROKU 2021 JE PROFESORKOU NA STU V BRATISLAVE NA FAKULTE ARCHITEKTURY A DIZAJNU. JEJ DIELO SA UVÁDZA V DEJINÁCH SÚČASNÉHO UMENIA DVOCH KRAJÍN: SLOVENSKA A MAĎARSKA. JE NOSITEĽKOU PRIBINOVHO KRÍŽA DRUHEJ TRIEDY Z ROKU 2017 OD PREZIDENTA SR ANDREJA KISKU, RAKÚSKEHO ČESTNÉHO KRÍŽA ZA VEDU A UMENIE Z ROKU 2019 OD RAKÚSKEHO PREZIDENTA ALEXANDRA VAN DER BELLENA, CENY NADÁCIE SÁNDORA MÁRAIA A AJ MUNKÁCSIHO CENY V MAĎARSKU. V ROKU 2001 REPRÉZENTOVALA SLOVENSKO NA 49. BIENÁLE V BENÁTKACH. ŽIJE V DUŇAJSKÉJ STREDE.

AKÝM SPÔSOBOM PREBIEHA VÝBER UMEĽCOV NA DOCUMENTU? KTO VÁS OSLOVIL?

Na Documenta som bola mnohokrát ako návštevník a nikdy som si nepomyslela, že sa tam dostanem ako participantka. Myslela som si, že síce mám čo povedať, ale je to aj o kontaktoch, o tom, kto vašu tvorbu sleduje, koho zaujme, kritériom pre pozvánku nie je štátna príslušnosť. Pozvali ma kurátori budapešťianskeho OFF Biennale. Dnešná Documenta je postavená úplne inak ako doteraz. Doteraz fungovala na princípe - hlavný kurátor a jedna koncepcia. Aktuálne je určujúci kurátorský kolektív Ruangrupa. Je to indonézska skupina architektov, umelcov, dizajnérov a teoretikov. Už samotná pozvánka z Nemecka pre Ruangrupu naznačovala, že zámerom je v tomto ročníku vytvoriť úplne novú Documentu, na ktorej sa budú okrem individuálnych umelcov podieľať aj umelecké zoskupenia. Aj OFF - Biennale z Budapešti, ktoré oslovilo mňa, je zoskupením kurátorov. Pod značkou OFF Biennale sú dva projekty - vo Fridericianume v rámci projektu "One Day We Shall Celebrate Again" prezentuje rôzne polohy medzinárodného rómskeho umenia, vrátane Roberta Gábrisa, ktorý má korene na Slovensku. Druhý projekt „OFF - Playground“ sa nachádza na špeciálnej lokalite AHOI pri rieke Fulda, na ktorej participujem spolu s Evou Koťátkovou z Čiech, Adamom Kokeschom a umeleckou skupinou Random Rutins z Budapešti, španielskym zoskupením umelcov a architektov Resetas Urbanas a AUW - architektmi z Maďarska. Na jednej lokalite vystavujeme aj s umelkyňou z Taiwanu Chang En - Man. Naše lokality sú prepojené a nachádzajú sa v exteriéri. Kurátorky z Budapešti vlastne takto vytvorili medzinárodnú výstavu v rámci Documenty.

DOCUMENTA KASSEL 2022

V ROKU 1955 SA KASSELSKÝ MALIAR A AKADEMICKÝ PROFESOR ARNOLD BODE SNAŽIL PRIVIESŤ NEMECKO PO SKONČENÍ DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY SPÄŤ DO UMELECKÉHO DIALÓGU SO ZVÝŠKOM SVETA. CHCEL PREPOJIŤ MEDZINÁRODNÚ UMELECKÚ SCÉNU PROSTREDNÍCTVOM PREZENTÁCIE UMENIA DVADSIATEHO STOROČIA. ZALOŽIL „SPOLOČNOSŤ ZÁPADNÉHO UMENIA 20. STOROČIA“ S CIEĽOM PREZENTOVAŤ UMENIE, KTORÉ NACISTI POVAŽOVALI ZA ZDEGENEROVANÉ, AKO AJ DIELA KLASICKEJ MODERNY.

Prvá Documenta bola retrospektívou diel veľkých hnutí ako fauvizmus, expresionizmus, kubizmus, Blaue Reiter, futurizmus a brilantných individualistov ako Pablo Picasso, Max Ernst, Hans Arp, Henri Matisse, Wassily Kandinsky a Henry Moore. Na tejto ceste umením prvých päťdesiatich rokov storočia sa popri klasikoch moderny predstavili aj nemeckí zakladatelia moderného umenia Paul Klee, Oskar Schlemmer či Max Beckmann.

Obrovský hlad kompenzovať nedostatok informácií o medzinárodných tendenciách v umení motivoval 130-tisíc návštevníkov, aby prišli do Kasselu na Documentu, ktorá slúži dodnes ako prieskum a fórum súčasného umenia. Každé vydanie Documenty hrá vedúcu úlohu pri posúvaní medzinárodného diskurzu o umení novými smermi. Etablovala sa za posledné desaťročia ako inštitúcia, ktorá ďaleko presahuje rámec prieskumu toho, čo sa v súčasnosti deje, a každých päť rokov priláhuje mestečko Kassel pozornosť medzinárodného umeleckého sveta.

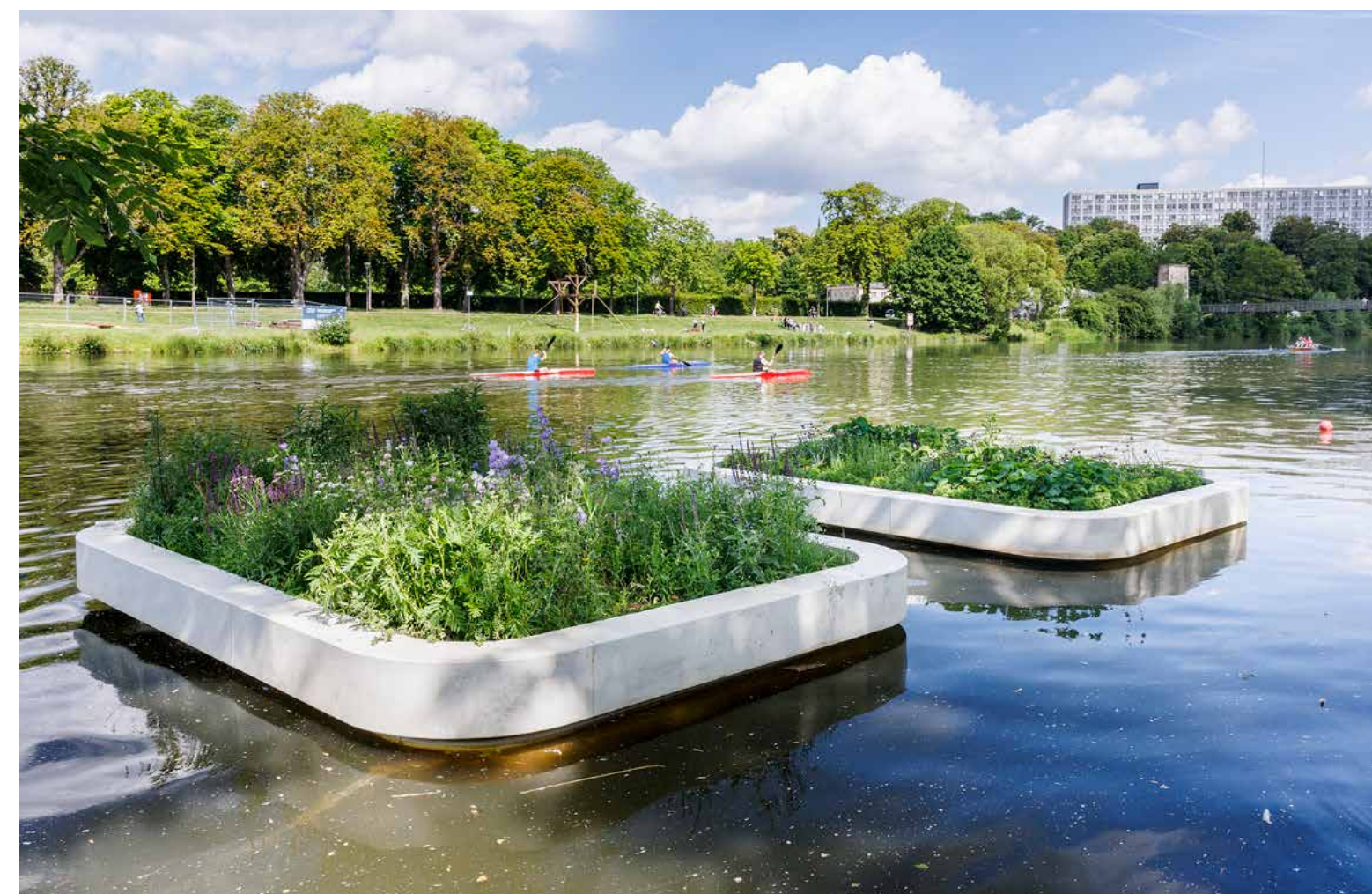
V roku 2017, keď bolo hosťovanie rozdelené medzi Kassel a Atény, navštívilo Documentu spolu približne 1 200 000 návštevníkov počas 100 dní výstavy. Kurátorom pätnásteho vydania Documenty je skupina Ruangrupa. Kolektív umelcov so sídlom v Jakarte postavil hlavnú tému výstavy na základných hodnotách a myšlienkach Lum-

bung (indonézske slovo pre spoločnú ryžovú stodolu). Lumbung ako umelecký a ekonomický model je zakorenený v princípoch, akými sú kolektívnosť, spoločné zdieľanie zdrojov a rovnaké pridelovanie, je citelný vo všetkých spoluprákach a výstavách v Kasseli.

Slovensko na Documente v minulosti reprezentovali viacerí umelci. Mária Bartuszová, ktorá sa, žiaľ, svojej výstavy pred piatimi rokmi nedožila, ďalej Roman Ondák, Anna Daučíková, Stano Filko či Patrik Kovačovský. V roku 2022 sa na Documente v Kasseli prezentuje so svojím projektom Floating gardens (Plávajúce záhrady) Ilona Németh.

Foto: Ilona Németh / Plávajúce záhrady - Liečivá záhrada, Záhrada budúcnosti, v spolupráci s architektom Mariánom Ravaszom, záhradným architektom Michalom Marcinovom a OFF Biennale Budapešť. Foto: Vida Szabolcs. Grafika: Documenta.de.

[WWW](http://www.documenta.de)

POROZPRÁVATE NÁM O SVOJOM PROJEKTE FLOATING GARDENS, KTORÝ PREZENTUJETE?

Na Documente vystavujem Plávajúce záhrady. Objekty vznikli v roku 2011 pre výstavu v Budapešti. Pri príležitosti vystavovať na Documente som svoju predošlú koncepciu posunula do inej polohy a znova vypracovala. Všetko sa postupom času vyvíja rovnako ako aj ja a moje umelecké projekty. Hlavnou témou pôvodných záhrad bola myšlienka záhrady ako kontrolovaného bezpečného priestoru pre človeka. V súčasnosti už vieme, že to bola ilúzia, že sme stratili aj ilúziu kontroly nad prírodou. Z pôvodnej francúzskej a anglickej záhrady vznikli Záhrada budúcnosti a Liečivá záhrada. Liečivá záhrada je založená na interakcii rastlín s rastlinami, rastlín a človeka a človeka s rastlinami. Je o symbióze a vzájomnej pomoci. Koncepcie záhrad vznikli v spolupráci s krajinným architektom Michalom Marcinovom z Bratislavy a ďalšími expertmi. Na Záhrade budúcnosti sme spolupracovali s odborníkmi zo štyroch krajín vrátane univerzity v Kasseli. V univerzitnom kampuse robia dlhodobý výskum o výskyte rastlín. Skúmajú zmenu klímy na základe toho, ktoré rastliny sa v kampuse objavajú a ktoré zmizli. Kus pozemku z kampusu sme vyrezali, ako kus koláča, a premiestnili na plávajúce plató. Pridali sme 13 druhov rastlín, ktoré pomáhajú v čistení veľmi nekalitnej a kontaminovanej pôdy z kampusu. Výskumom sme zistili aké ďalšie druhy rastlín príroda ponúka, a pridali sme tie, ktoré sú prospešné pre pôdu a môžu prežiť v súčasných poveternostných podmienkach. Vlastne aj proces tvorby plávajúcej záhrady je postavený na symbióze, teda symbióze ľudí. Celý výskum sme začali robiť až v januári 2022, kvôli pandémie sa nevedelo či tento ročník bude teraz alebo až o rok. Výskum trvá až doteraz, už 5 mesiacov. Výber rastlín sme cez kurátorku Eszter Lázár v Budapešti konzultovali s univerzitami v Česku, Maďarsku, Slovensku a Nemecku. Bolo to trochu komplikované, pretože výskumníci nechápali, čo od nich chceme :)

AKÝM SMEROM SA POSÚVA SÚČASNÉ UMENIE, DOCUMENTA?

Z môjho pohľadu ide najmä o hľadanie nových spoluprác a solidarity vo svete. Myslím si, aj keď to môže znieť ako floskula, že inú možnosť nemáme. Toto je hlavnou myšlienkou Documenty – zozbierať poznatky z celého sveta a každý si môže z nich vziať to, čo potrebuje. Samozrejme, to vychádza z histórie a charakteru národa. Preto organizátori oslovili práve kurátorov z Indonézie a preto si myslím, že aj moje záhrady dostali priestor. Aj ja samotná v tomto projekte zbieram mnohé vedomosti od iných odborníkov a odovzdam ich ďalej. Tu sa odráža práve funkčnosť, ktorá je dôležitou súčasťou tohtoročnej Documenty a zdá sa, že aj trendom súčasného umenia.

AKÉ SÚ PODMIENKY PRE VYSTAVOVANIE NA TOMTO PODUJATÍ?

Tento rok, čo je výnimočné, každý umelec dostal rovnakú čiastku na vytvorenie svojho projektu. Takže každý má, dá sa povedať, rovnaké štartovacie podmienky od organizátorov, čo je jedna z koncepcií kurátorov z Indonézie. Na môj projekt tieto financie nestačili, takže keď mi Zuzana Pacáková, riaditeľka Bielej noci ponúkla svoju pomoc pri zabezpečení ďalších, veľmi som sa potešila. Kvôli časovo náročnému výskumu by som už toto nezvládla. Financie sme získali tiež od Fondu na podporu umenia a podporil ma aj Slovenský inštitút v Berlíne.

ČO SI MYSLÍTE O SÚČASNEJ SLOVENSKEJ KULTÚRE?

Myslím si, že kultúra je úplne na chvoste záujmu politikov. A to je obrovská chyba. To, čo poznáme z celej histórie, je práve kultúra a my to totálne podceňujeme. Myslíme si, hovorím o politikoch a spoločnosti, že umenie a kultúra sú niečím, čo je ozdobou. Prítom je to základ. Ak nepodporujeme kultúru, strácame všetky základy, na ktorých stojí spoločnosť, a to je ten najväčší problém. Do kultúry nepatria iba obrazy na stene, ale patrí sem všetko od vzdelávania až po zábavu. Vychováva, formuje našu spoločnosť. A skutočne nie je dostatočne podporená, musím povedať, že nielen u nás, ale celosvetovo. Samozrejme, niektoré štáty podporujú svoju kultúru výraznejšie. Bohaté krajiny, Nemecko či Francúzsko, sú na čele. Podporu cítim aj v Českej republike, v pobaltských krajinách alebo vo Fínsku. Myslím si, že zmena u nás je potrebná, kultúra musí mať silné zastúpenie vo vláde.

AKO VÁM POMOHLA KULTÚRNA DIPLOMACIA VO VAŠICH PROJEKTOCH?

Slovenský inštitút v Berlíne sme oslovili kvôli financiám a hneď súhlasili, s Jakubom Urikom sme spolupracovali v Paríži. Mám teda s kultúrnymi diplomatmi dobré skúsenosti. Umenie je však komplexné a nie všetky problémy vedú za nás diplomati vyriešiť. Umenie funguje na iných vzťahoch. Keď už má umelec nejaké kontakty, môže nastúpiť diplomacia a pomáhať. Na Benátskom bienále napríklad veľakrát vyhral pavilón alebo umelec z Poľska, a tam si myslím, že to bol úspech aj poľskej kultúrnej diplomacie. Kultúrna diplomacia nemôže vynahradiť kvalitu, ale môže podporiť kvalitné umenie.

Čo je náš deficit v súčasnosti, je nefunkčnosť česko-slovenského pavilónu v Benátkach na bienále. Na hlavnom ťahu Giardini sú zavreté dva pavilóny. Jeden z nich je ruský a druhý československý. Čo to znamená? Aký to má odkaz? A to už niekoľko rokov. Keď máte pavilón a výstavu na benátskom bienále, tak väčšina z participujúcich národov organizuje podujatia a vytvára tak príležitosti na osobný kontakt, lebo to je pôda pre kultúrnu diplomaciu. Pozývate tam ľudí a zoznamujete sa, budujete ľudské vzťahy. A o to sme ukrátení. Nemáme veľa možností ako exportovať naše umenie a československý pavilón na bienále bol jednou z nich. Naš pavilón však nefunguje a my vynechávame z reprezentácie niekoľko generácií našich umelcov. Ja som tam vystavovala v roku 2001 a tento sen sa mi splnil veľmi skoro. Mrzí ma, že umelci, ktorí by tam chceli reprezentovať, nemajú túto možnosť participovať na svetovej prehliadke umenia. Je to miesto pre prezentovanie slovenského umenia v medzinárodnom kontexte, miesto, ktoré vidí široká verejnosť, ale aj odborníci.

AKO BY STE INŠPIROVALI MLADÝCH ĽUDÍ-UMELCOV?

Niesom stotožnená s tézou, že čím horšie umelcom je, tým lepšie, lebo trápiaci umelec robí najlepšie umenie. Naopak, myslím si, že ak máme lepšie podmienky na prácu, robíme lepšie umenie. Nerobíme to preto, že nás baví sa trápiť, ale robíme to preto, lebo nás to zaujíma a baví. ~TB

WWW

Foto: Bootsverleih Ahoi OFF-Biennale Budapest - Floating Gardens Kassel 2022, ©Frank Sperling.
Ilona Németh / Plávajúce záhrady - Liečivá záhrada, Záhrada budúcnosti, v spolupráci s architektom Mariánom Ravaszom, záhradným architektom Michalom Marcinovom a OFF-Biennale Budapest. ©Vida Szabolcs.

EASTERN
SUGAR

„Cukor je výnimočným fenoménom. Hovorí sa, že cukor je prvým skutočne kapitalistickým tovarom. Symbolizuje mnoho. Od otroctva až po zdravotné problémy, rôzne zmeny v ľudskom organizme, zmeny v krajine a v poľnohospodárstve. V našom stredoeurópskom regióne bol cukor motorom na poli priemyselného rozvoja,“ približuje Ilona Németh projekt Eastern Sugar, ktorý mohli od mája 2022 vidieť návštevníci budapeštianskej Trafó Gallery. Výstava vznikla v spolupráci s dizajnérom Petrom Liškom, videá v spolupráci s Martinou Slovákou z Cukru production Trnava. Expertom celého projektu Eastern Sugar je inžinier cukrovarníctva z Cukrovaru Sereď Dušan Janiček. Vernisáž tohto medzinárodného, interdisciplinárneho projektu súčasného vizuálneho umenia usporiadal Dom súčasného umenia Trafó v máji 2022 za osobnej účasti autorky. Partnerom výstavy bol aj Slovenský inštitút v Budapešti. Výstavu v Trafó Gallery sprevádzali workshopy, a komentované prehliadky o diele autorky. V priestoroch Trafó Gallery v Budapešti je inštalovaných jedenásť videí a hora cukru s váhou tri tony. Projekt kladie dôraz na umelecký výskum a reflektuje aspekty nedávnej európskej histórie cez prizmu stavu cukrovarníckeho priemyslu v strednej Európe. Na tomto projekte pracuje autorka od roku 2017. Východiskom bol cukrovar v rodisku Ilony Németh, v Dunajskej Stredě. „Príbeh cukru veľmi dobre opisuje tridsaťročnú transformáciu spoločnosti na Slovensku. Zo začiatku som netušila, že táto téma je taká vrstevnatá a bohatá, ako to vnímam v súčasnosti. Nakoniec z pôvodného nápadu vzniklo dokopy 8 výstav, z toho 6 medzinárodných v 6 krajinách aj s podporou Creative Europe programu v spolupráci so SNG v Bratislave. Vyzerá to tak, že bude-

me pokračovať. V ďalšom kroku plánujeme výstavný projekt s desiatimi partnermi zo siedmich krajín, medzi nimi napríklad Francúzsko či Chorvátsko. Zastrešiť by ho mala Galéria mesta Bratislavy,“ hovorí o úspechu projektu a ďalších plánoch autorka. V súčasnosti spolu s Dušanom Janičekom zakladajú múzeum cukru. „Prvý nápis v Múzeu rumu a otroctva v Londýne znie, že všetko bohatstvo v Londýne pochádza od otrokov, ktorí vyrábali cukor,“ dodáva zaujímavosť na záver Ilona Németh. ~TB

Foto (ľavo): Vnútro betónového zásobníka cukru v niekdajšom cukrovar v Rimavskej sobote, 2018. Ilona Németh a Olja Triška Stefanović, archív Eastern Sugar, 2017 - 2018. (Vpravo): Eastern Sugar - Trafó gallery - Bíró Dávid.

WWW

GRAND PALAIS ÉPHÉMÈRE RÉVÉLATIONS

ŠTVORDŇOVÉ MEDZINÁRODNÉ BIENÁLE VÝTVARNÉHO REMESLA A TVORBY V SRDCI PARÍŽA SPOJILO VIAC AKO 400 VYSTAVUJÚCICH PARTICIPANTOV Z 33 KRAJÍN CELÉHO SVETA. TVORCOVIA, REMESLNÍCI, VÝROBCOVIA, GALÉRIE, DIZAJNÉRI, NADÁCIE, ŠKOLY. V GRAND PALAIS ÉPHÉMÈRE BOLI OD 9. DO 12. JÚNA VYSTAVENÉ JEDINEČNÉ DIELA SO SÚČASNÝMI PRVKAMI, VYTVORENÉ ŠPECIÁLNE PRE TÚTO PRÍLEŽITOSŤ.

Súčasťou bola aj medzinárodná výstava Le Banquet, ktorá odhalila tie najúchvatnejšie diela z územia 10 krajín ako Katalánsko, Cyprus, Spojené arabské emiráty, Maroko, Nigéria, Francúzska Polynézia, Zambia, Južná Kórea a Luxembursko. Tohto roku sa medzi nimi ocitlo aj Slovensko, najmä vďaka podpore Slovenského inštitútu v Paríži a Fondu na podporu umenia. „Sme hrdí na kolekcii, ktorá sprostredkovala zahraničnému publiku pohľad na oblasť, v ktorej slovenské výtvarné umenie dosiahlo výrazný medzinárodný ohlas,“ teší sa z výsledku nová riaditeľka Slovenského inštitútu v Paríži Jana Kňazková. Slovensko na tomto evente odprezentovali vynikajúci umelci - Dorota Sadovská, dvojica Jarmila Mitríková a Dávid Demjanovič, Zuzana Svatik, Marek Kvetan, Tomáš Libertíny a Viktor Frešo. Produkčne a kurátorsky sa pod tento projekt podpísala Zuzana Pacáková, šéška prestížneho medzinárodného festivalu Biela noc. „Selekcia diel slovenských autorov si kladie otázky vzťahu človeka a prírody. Človeka ako tvorcu, ktorý prírodu ovplyvňuje, manipuluje, dotvára, zobrazuje. Snaží sa ju pochopiť, modelovať, obohatiť, rozvinúť alebo narušiť, čo môžeme chápať ako istú paralelu s aktuálnymi environmentálnymi celospoločenskými otázkami o vzťahu človeka k prírode a jej udržateľnosti,“ hovorí Zuzana Pacáková a dodáva, že celé bienále sa nesie v duchu ekológie a udržateľnosti, jednej z najaktuálnejších tém v umení, ale aj v celej spoločnosti. Umelecká dvojica Mitríková a Demjanovič zobrazujú proces zmeny vo svojej sérii „Nový folklór“ prostredníctvom pyrografie (technika páleného dreva) spojenej s maľbou. Dorota Sadovská sa v sérii „The Wounded Canvas“ zamerala na minimalistickú figuratívnu kresbu vyrezávaním do maliarskeho plátna. Monotónnosť, jasné symboly či ironia definujú charakter keramickej kolekcie Zuzany Svatik v diele nazvanom „Nakupuj skôr neskôr relaxuj“. Tvorba Tomáša Libertínyho bola zastúpená čajníkom zo série „Vyrobené včelami“. Marek Kvetan vo svojom diele odkazuje cez štruktúru anorganického koralu na ekologickú stopu v „Paralelnom systéme“. Viktor Frešo, predstaviteľ ego-artu, predstavil sériu „Nemandov“ neproporčných človečiek, ktorí sú symbolmi ľudskej arogancie, negativizmu, zrady a ľudských komplexov. Účasť Slovenska na aktuálnom ročníku Révélations v kategórii remeselnéj tvorby zosilnela. Medzinárodná porota do tejto kategórie vybrala tvorbu zo štúdia Kreatippici, ktoré sa špecializuje predovšetkým na výrobu originálnych úžitkových dizajnových prvkov.

Jedna z vystavujúcich, Zuzana Svatik, pre Art.Ex porozprávala o svojich pocitoch z výstavy a kultúrnej prezentácii v zahraničí: „Na bienále Salon Révélations v Paríži vystavujem tento rok po prvýkrát, vybral ma slovenský kultúrny inštitút v Paríži. Publiku predstavujem časť svojej najnovšej kolekcie Shop early, relax later. Révélations je jednou z najznámejších prezentácií súčasného remesla v Európe a vážim si, že toho môžem byť súčasťou.“

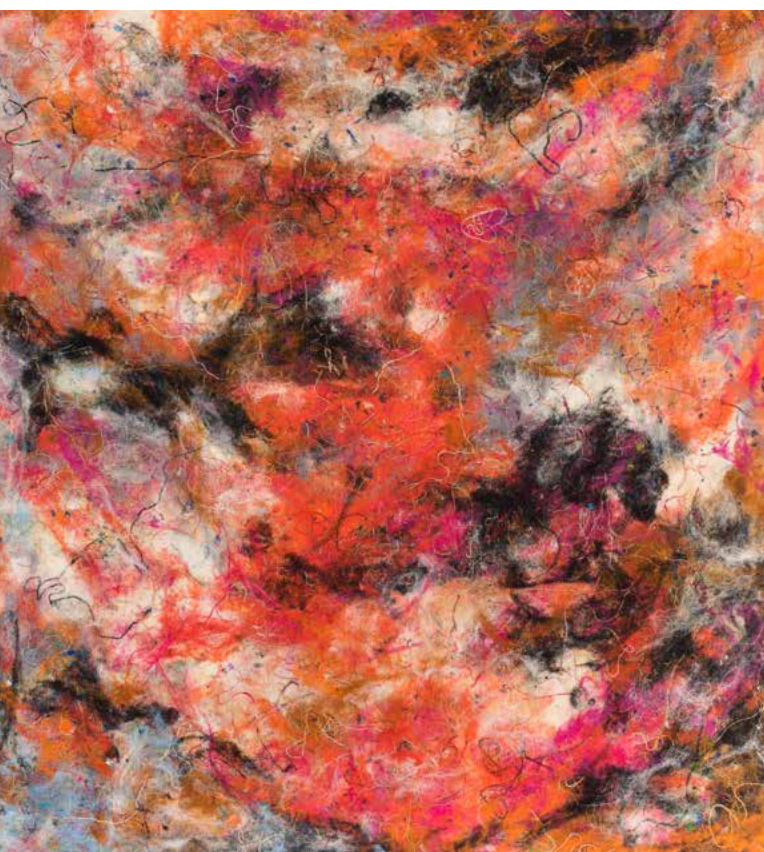
Zuzana porovnáva podmienky umelcov na Slovensku i v zahraničí: „Myslím si, že podpora a rozvoj kultúry v jednotlivých krajinách, rovnako ako aj záujem ľudí o kultúrne dianie, sú zviazané s rôznymi ekonomickými faktormi a podmienkami, životnou úrovňou v danej krajine – ktoré sú, ako dobre vieme, nesmierne odlišné už len v rámci Európy. Zväčša je však na Slovensku z ekonomického hľadiska umenie podporované minimálne. Ak aj nejaká podpora existuje, je celkom náhodná a nesystematická. V prostredí, v ktorom musí umelec či ľudia aktívni v kultúre neustále bojovať s existenčnými problémami, je akákoľvek zmena k lepšiemu vždy vítaná. V skratke, na Slovensku máme na čom pracovať.“

Na záver Zuzana dodáva, že aktívny prístup slovenských kultúrnych inštitútov v zahraničí prispieva k medzinárodnej kultúrnej spolupráci, prezentácii slovenského umenia v zahraničí, ale aj prezentácii zahraničných umelcov na Slovensku. Oceňuje najmä ich záujem prezentovať mladých, začínajúcich umelcov a spoluprácu so slovenskými kurátormi a odborníkmi. ~TB

Foto: (Zľava): Jarmila Mitríková a Dávid Demjanovič, Zuzana Svatik - Vases, Dorota Sadovská - Wounded Canvas (Toile blessée), 2021-2022, painting's object, 15 pieces, 150 x 50 x 50 cm. (Vpravo): Marek Kvetan a Viktor Frešo, illustration photos Révélations Grand Palais ©Alex Gallosi.

www.wwww.com

LEA FEKETE
V BERLÍNE

NA PÔDE SLOVENSKEHO INŠTITÚTU V BERLÍNE SA VEČER 7. APRÍLA 2022 KONALA VERNISÁŽ VÝSTAVY VÝZNAMNEJ SLOVENSKEJ MÓDNEJ DIZAJNÉRKY LEY FEKETE, KTORÁ PATRÍ K NAJOSOBITEJŠIM ZJAVOM A TVORCOM SLOVENSKEHO ODEVNÉHO DIZAJNU. NA VÝSTAVE SA PREDSTAVUJE UNIKÁTNYMI MODELMI ŠIAT, ŠPERKAMI, ZÁVESNÝMI TEXTILNÝMI OBRAZMI A FOTOGRAFIAMI JEJ ORIGINÁLNYCH MODELOV A DIVADELNÝCH KOSTÝMOV.

Lea Fekete sa od roku 2001 venuje vývoju vlastnej autorskej techniky textilných výtvarných diel a od roku 2003 aj vývoju návrhov šperkov a ich realizáciám. V rokoch 2006 – 2012 pôsobila ako spoluzakladateľka a prezidentka Medzinárodného trienále textilu. Ako autorka sa zúčastnila na mnohých domácich a zahraničných módnych prehliadkach, získala viacero ocenení, z nich najvýznamnejšia bola v roku 2011 Cena za prínos vo výtvarnom umení od L'Associazione Culturale Lybra so sídlom v Ríme. Zúčastnila sa na 30 samostatných a skupinových výstavách doma i v zahraničí (Rím, Viedeň, Štokholm, Praha, Mallorca, Berlín). V roku 2016 navrhla kostýmy pre balet Petra Breinera a Natálie Horečnej „Slovenské tance (Životy svetiel)“ v repertoári Slovenského národného divadla v Bratislave.

Foto: Freska, 2022, 140 x 140 cm, Tereza Fekete.

[WWW](http://www.leafekete.com)

TOSCA V NEAPOLE POD TAKTOVKOU
JURAJA VALČUHU

V divadle Teatro di San Carlo v Neapole 20. apríla 2022 odznela premiéra opery Tosca od Giacomu Pucciniho pod dirigentskou taktovkou medzinárodne uznávaného slovenského dirigenta Juraja Valčuhu, ktorý je od roku 2016 aj hudobným riaditeľom tohto divadla. V úlohe Toscy excelovala ukrajinská sopranistka Oksana Dyka, postavu Cavardossiho stvárnila jedna z najväčších hviezd súčasného operného sveta tenorista Jonas Kaufmann. Operné predstavenie pod réžiou Eduarda De Angelis, známeho filmového režiséra, zožalo u neapolského publika veľký úspech. Výnimočné nastudovanie svetoznámej opery dirigentom Jurajom Valčuhom vysoko ocenila aj prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová, ktorá predstavenie navštívila počas svojej oficiálnej návštevy v Taliansku a v osobnom rozhovore s dirigentom Jurajom Valčuhom vyjadrila poďakovanie nielen za umelecký zážitok, ale predovšetkým za šírenie dobrého mena slovenskej kultúry v zahraničí.

Foto: Maroš Garaj - KPR SR, Luciano Romano - Teatro San Carlo, Napoli.

[WWW](http://www.wwww)

Zľava: Karla Würsterová - veľvyslankyňa SR v Ríme, Juraj Valčuha - dirigent, Zuzana Čaputová - prezidentka SR, Ivan Korčok - minister zahraničných vecí SR a Andrej Doležal - minister dopravy a výstavby SR.

PRVÝKRÁT NA PRAŽSKEJ JARI

REQUIEM OP. 48 OD FRANCÚZSKÉHO SKLADATEĽA GABRIELA FAURÉHO V PODANÍ SLOVENSKEJ SOPRANISTKY EGY HORNYÁKOVEJ ZAZNEL 26. MÁJA 2022 NA JEDNOM Z HLAVNÝCH KONCERTOV TOHTOROČNÉHO MEDZINÁRODNÉHO FESTIVALU PRAŽSKÁ JAR. ČESKÚ FILHARMÓNIU DIRIGOVALA POPREDNÁ ČESKÁ DIRIGENTSKÁ OSOBNOSŤ PETR ALTRICHTER A SPOLU S EVOU HORNYÁKOVOU PRED PUBLIKOM VYSTÚPIL ZAHRANIČNÝ HOST, MEDZINÁRODNE PRESĽAVENÝ NEMECKÝ BARYTONISTA STEPHAN GENZ.

Slovenský inštitút v Prahe prvýkrát v histórii vstúpil do spolupráce s Pražskou jarou práve v Roku slovenského hudobného umenia 2022. Okrem finančnej podpory prispel aj k obsadeniu koncertu. Interpretácia sopránových partov bola predurčená pre lyrický soprán a speváčku s interpretačnou schopnosťou náročných piesňových partov, akou žiadaná operná a koncertná sopranistka Eva Hornyáková je.

Rodáčka z Levoče je českému publiku dobre známa. Okrem koncertných úspechov na pódiumoch českých divadiel v roku 2021 mala tú česť zaspievať titulnú postavu z Dvořákovho oratória Svätá Ludmila v pražskej Katedrále sv. Víta, a to na koncerte pri príležitosti 100. výročia úmrtia svätej Ludmily. Koncert vysielala Česká televízia na kanáli ČT art a Český rozhlas na stanici Vltava.

Slovenskú stopu niesol aj off program Pražskej jari. V priestoroch Centra súčasného umenia Dox+ sa 28. mája 2022 verejnosti predstavili súčasní skladatelia medzinárodnej scény. Vo výbere krátkych skladieb sa ocitol aj slovenský skladateľ Adrián Democh, ktorého tvorba býva označovaná prívlastkami „čarovná“, „poetická“, „expresívna“ či dokonca „tichá“. Skladba Súzvuk a chvenie, ktorú mladý umelec zložil špeciálne pre túto príležitosť, odznela za osobnej účasti skladateľa v interpretácii orchestra Klangforum Wien pod dirigentskou taktovkou Basa Wiegensa vo svetovej premiére.

Foto: Petra Hajska, Ivan Malý - Pražské jaro 2022.

[WWW](http://www.prazskejaro.cz)

SLOVENSKÝ JAZZ V BLUE NOTE NEW YORK

KONCERT SLOVENSKO - AMERICKEHO ZOSKUPENIA WAKING VISION SA USKUTOČNILI 19. JÚNA 2022 V BLUE NOTE NEW YORK, NAJZNÁMEJŠOM A NAJPRESTÍŽNEJŠOM JAZZOVOM KLUBE NA SVETE, V SPOLUPRÁCI A S PODPOROU GENERÁLNEHO KONZULÁTU SR V NEW YORKU. PRVÉ STRETNUTIE KAPELY NA PÓDIU PO TAKMER ŠEŠT ROKOV TRVAJUČEJ ODMYLKE SA USKUTOČNILO AKO SÚČASŤ PROJEKTU EUROPEAN SOUND SERIES, V RÁMCI KTORÉHO SA PREDSTAVILI VYBRANÍ EURÓPSKI JAZZOVÍ HUDBNÍCI A ZOSKUPENIA.

Kapela Waking Vision je pôvodným projektom spolužiakov z Berklee College of Music v Bostone - bubeníka Martina Valihoru a gitaristu Johna Shannona, ku ktorým sa v Blue Note pridal kontrabasista Peter Slavov. Waking Vision majú za sebou tri albumy a svojím špecifickým a neortodoxne jazzovým zvukom či spôsobom interpretácie si rýchlo získali záujem poslucháčov tak v USA, ako aj na Slovensku.

Martin Valihora je kľúčovou postavou slovenskej jazzovej scény, organizátor festivalu One Day Jazz, v rámci ktorého sa slovenskému poslucháčovi každoročne predstaví viacero kľúčových osobností tohto žánru. Hral a nahrával s viacerými hviezdami svetového jazzu vrátane niekoľkoročnej spolupráce s fenomenálnou japonskou klaviristkou Hiromi Uehara, s ktorou nahrál hneď niekoľko albumov. Gitarový rukopis Johna Shannona, spoluzakladateľa Waking Vison, stojí za unikátnou melodikou kapely. On sám je multižánrovým gitaristom, ktorý má za sebou viaceré zaujímavé hudobné spolupráce. Jazzový životopis Petra Slavova obsahuje spolupráce s hudobnými osobnosťami, ako sú Joe Lovano či Quincy Jones.

„Blue Note New York je mekkou jazzovej hudby, ale nielen tej. Na jeho pódium sa každý večer striedajú hviezdy svetového jazzu, ale tiež popu, rocku či hip-hopu, ktorých hudba má autentický vzťah k jazzovému žánru. Vystúpenie v Blue Note možno bez preháňania označiť za jeden z kariérnych vrcholov každého jazzového umelca,“ hodnotí generálny konzul SR v New Yorku Milan Vrbovský.

Foto: Diana Černáková.

www.wakingvision.com

BIENÁLE ILUSTRÁCIÍ V POĽSKU

V GALÉRII KNIŽNICE MESTA KIELCE NA HLAVNEJ AUTOBUSOVEJ STANICI SA 11. MÁJA 2022 USKUTOČNILA VERNISÁŽ VÝSTAVY BIENÁLE ILUSTRÁCIÍ BRATISLAVA 2021. PREZENTÁCIU VÝSTAVY ZORGANIZOVAL SLOVENSKÝ INŠTITÚT VO VARŠAVE V SPOLUPRÁCI S MEZINÁRODNÝM DOMOM UMENIA PRE DETI BIBIANA V BRATISLAVE A KNIŽNICOU MESTA KIELCE V POĽSKU.

Už takmer 55 rokov Bratislava mení svet slov na krajinu fantázie a oživa ilustráciami detských kníh z celého sveta. Medzinárodná súťažná prehliadka originálov ilustrácií kníh pre deti a mládež Bienále ilustrácií Bratislava vstúpila do 28. ročníka a predstavila to najlepšie, čo za posledné 2 roky vo svete detskej ilustrácie vzniklo. Na aktuálne bienále sa prihlásilo takmer 380 ilustrátorov zo 42 krajín, ktorí zaslali vyše 2700 ilustrácií a takmer 500 kníh. Hlavným organizátorom podujatia je BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti. Bienále sa koná pod záštitou UNESCO a Medzinárodnej únie pre detskú knihu s podporou Ministerstva kultúry SR. Záštitu nad BIB 2021 prevzala prezidentka SR Zuzana Čaputová.

Foto: Lukasz Pajak, Bibiana.

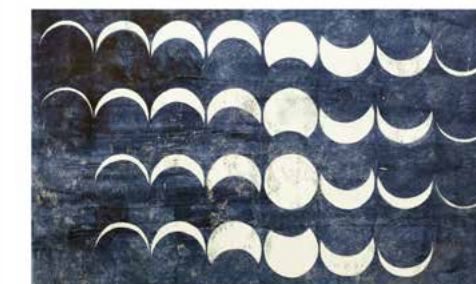
[www](http://www.bibiana.sk)

ARMANDO FONSECA MEXIKO / MEXICO
PLAKETA BIB 2021 / BIB PLAQUE 2021

DALE BLANKENAAR JUŽNÁ AFRIKA / SOUTH AFRICA
PLAKETA BIB 2021 / BIB PLAQUE 2021

SYLVIE BELLO FRANCÚZSKO / FRANCE
ZLATÉ JABKO BIB 2021 / BIB GOLDEN APPLE 2021

JANA KISELOVÁ - SITEKOVÁ CENA POŠTOVEJ BANKY
POSTOVÁ BANKA AWARD

ANNA & VARVARA KENDEL RUSKO / RUSSIA
ZLATÉ JABKO BIB 2021 / BIB GOLDEN APPLE 2021

MYUNG AE LEE KÓREJSKÁ REPUBLIKA / REPUBLIC OF KOREA
ZLATÉ JABKO BIB 2021 / BIB GOLDEN APPLE 2021

MARTIN AUGUSTÍN - RIMANKY

NA PÔDE VEĽVYSLANECTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY V TALIANSKU A SLOVENSKEHO INŠTITÚTU V RÍME 12. MÁJA 2022 BOLA SLÁVNOSTNE OTVORENÁ VÝSTAVA OBRAZOV SLOVENSKEHO VÝTVARNÉHO UMEĽCA MARTINA AUGUSTÍNA. VÝSTAVA PREDSTAVUJE REPREZENTATÍVNY VÝBER OBRAZOV, KOLÁŽÍ A ILUSTRÁCIÍ. NÁZOV RIMANKY JE INŠPIROVANÝ VEČNÝM MESTOM A JEHO VÁŠNIVÝMI, HRDÝMI A ENERGIČNÝMI PROTAGONISTKAMI. NADVÄZUJE NA PREDCHÄDZAJÚCE CYKLY - PARÍŽANKY, TAJOMSTVÁ ZÁHRAD FONTAINEBLEAU, LEVOČSKÉ DÁMY, POD KRÍDLAMI.

Výber z tvorby Martina Augustína pripravila v kurátorskej gescii Carmen Kováčová z Galérie u anjela v Kežmarku. Večer vyvrcholil koncertným vystúpením dvoch slovenských violončelistov Kataríny Černej Zajacovej a Branislava Bielika. V rámci koncertu predstavili publiku aj tvorbu skladateľa Ladislava Kupkoviča, predstaviteľa slovenskej experimentálnej hudby a avantgardy. „Netajú sa obdivom k ženám - fascinujúcim, éterickým bytostiam plných záhad. Rozvíja pred nami poetické príbehy, s jemným pôvabom stvárnjuje ich krehkosť a zraniteľnosť. Takmer bez dychu sledujeme jeho exkurzy, aby sme podľahli presvedčeniu, že harmónia a krása sú trvalou súčasťou nášho bytia. Prchavý dojem umocňuje použité médium - perforovaný japonský papier pripomínajúci jemnosť pavučiny.“ uviedla vo svojej otváracjej reči na vernisáži kurátorka Carmen Kováčová. Martin Augustín sa zúčastnil na individuálnych a kolektívnych výstavách v mestách ako Praha, Viedeň, Antverpy, Haag, Paríž, Mexiko, New York či Berlín.

Foto: Martin Augustín

[WWW](#)

ŠTYRI ROČNÉ OBDOBIA VO VIEDNI

PO SÉRII VÝSTAV RENOMOVANÝCH A ETABLOVANÝCH SLOVENSÝCH UMEĽCOV ZVOLIL SLOVENSÝ INŠTITÚT VO VIEDNI PRI VÝSTAVE QUATTRO STAGIONI ÚPLNE ODLIŠNÝ KONCEPT. VO SVOJICH PRIESTOROCH 5. MÁJA 2022 ZORGANIZOVAL VÝSTAVU ŠTYROCH MLADÝCH VÝTVARNÍKOV, JURAJA ĎURIŠA A TOMÁŠA BOKORA, RADIMA STRAKU A JAKUBA ŤAPUCHU, ABY RAKÚSKEMU PUBLIKU PRIBLIŽIL AJ NOVÉ, NETRADIČNÉ UMELECKÉ POSTUPY A VYJADROVACIE PROSTRIEDKY VO VÝTVARNOM UMENÍ.

„Na vernisáži sa verejnosti odhalili výtvarné diela slovenských maliarov, ktorí, aj keď sú životom prepojení, sa vo svojej tvorbe výrazne líšia. So svojimi umeleckými prejavmi sa predstavili akademickí maliari Juraj Ďuriš a Tomáš Bokor, ako aj výtvarníci Radim Straka a Jakub Ťapucha. Ich výtvyry sa dá len ťažko opísať slovami. Niektoré sú zobrazením spoločenských problémov či minulosti, iné prepájajú svet rôznorodých imaginácií s realitou. Umenie treba prežiť a vychutnať si ho v plnej kráse. Toto privilégium nám bolo na prídlhé obdobie vzaté, no predsa sme sa dočkali. Táto výstava bola odkladaná kvôli pandémie vyše dva roky,“ hovorí o výstave kurátorka Gabriela Alenová. Výstava vzbudila veľký záujem u rakúskeho publika, medzi hosťami boli aj viacerí významní súčasní slovenskí umelci a niekoľko kurátorov zo Slovenska, Čiech aj Rakúska. Mladosť výtvarníkov bola na vernisáži vyvážená skúsenosťou a zrelosťou hudobníkov, ktorí vytvorili vynikajúci hudobný rámec podujatiu. O sprievodný program sa postarali slovenské jazzové legendy Matúš Jakabčic (gitara) a Gabriel Jonáš (klavír). ~TB

Foto: Juraj Ďuriš, Radim Straka, Jakub Ťapucha a Tomáš Bokor.

[WWW](#)

Nový EURÓPSKY BAUHAUS

NOVÝ EURÓPSKY BAUHAUS JE INICIATÍVOU EURÓPSKEJ ÚNIE, KTORÁ SPÁJA UDRŽATEĽNOSŤ, KULTÚRU, ROZVOJ KOMUNÍT A INVESTÍCIE TAK, ABY POMOHLA NAPLNÍŤ ZÁMERY EURÓPSKEJ ZELENEJ DOHODY. HNU Tie má vytvoriť spoločný priestor zameraný na spoluprácu architektov, umelcov, dizajnérov, všetkých kreatívnych disciplín a prispieť k tomu, aby Európska zelená dohoda zlepšila náš každodenný život, aby bola citeľná v budovách, na verejných priestranstvách, ale aj v móde či interiéri. Podľa predsedníčky Európskej komisie Ursuly von der Leyenovej má byť Nový Európsky Bauhaus mostom medzi svetom vedy a technológií a svetom umenia a kultúry.

ty“, ktorý sa v rôznych krajinách prekladá buď ako krása alebo ako estetika. V rámci neformálnej poradnej skupiny predsedníčky Európskej komisie hovorili o kvalite zážitku, o tvorbe funkčného a estetického priestoru, o tom, že estetické kvality pomáhajú budovať vzťah a citovú väzbu k prostrediu, objektom, ale aj o tom, že pojem vnímania krásy je individuálny nielen pre jednotlivcov, ale aj pre kultúry a skupiny ľudí. „Pre mňa osobne je jedna zo základných línií Nového európskeho Bauhausu, ktorá hovorí o vzťahu ľudí k prostrediu, skôr o pojme kultúra. Hovorí jednoducho o tom, že pri záchrane života na planéte nesmieme zabudnúť chrániť aj kultúru či svet, ktorý budujeme niekoľko tisícročí,“ zdôrazňuje M. Beňačková Rišková.

Vytvoriť hnutie znamená pracovať s ľuďmi a ich záujmami, potrebami a motívami. Príspevky zo strany odbornej verejnosti do tvorby koncepcie Nového európskeho Bauhausu poukázali na potrebu obnoviť spojenie s prírodou a opäť nadobudnúť pocit spolupatričnosti. Vo fáze spoločného koncipovania iniciatívy sa tiež ukázalo, že Nový európsky Bauhaus by sa mal týkať miest a ľudí, ktorí to najviac potrebujú. V neposlednom rade poukazuje na potrebu riešiť neudržateľné využívanie zdrojov, nakladanie s odpadom alebo potrebu revitalizácie energeticky nehospodárnych budov a infraštruktúry.

KRÁSA/ESTETIKA/KULTÚRA

Kreatívni pracovníci zo všetkých oblastí už dlho prispievajú k zvyšovaniu povedomia o sociálno-ekonomických a environmentálnych výzvach. Ich kritický postoj a inšpiratívne diela zamerané na súčasnú spoločnosť nám môžu pomôcť pretvoriť svet, v ktorom žijeme. Týka sa to aj pojmov estetika a krása, v prípade ktorých existuje málo všeobecne platných noriem a princípov. Otázky o estetických a kultúrnych hodnotách boli pre autorov a organizátorov iniciatívy Nový európsky Bauhaus motíváciou zvoliť si do názvu referenciu na pôvodný Bauhaus, inovatívnu a ikonickú školu prvej polovice 20. storočia. Aj pre novú iniciatívu sú kľúčové interdisciplinarita, prepojenie života a umenia, budovanie nových princípov a postojov a záujem o kvalitu života. Mária Beňačková Rišková, členka neformálnej poradnej skupiny predsedníčky Európskej komisie a ambasádorka projektu Nový európsky Bauhaus približuje, že projekt používa pojem „beau-

Prvým slovenským partnerom Nového európskeho Bauhausu sa stala platforma Manifest2020. Platforma vznikla ešte v roku 2019 ako iniciatíva slovenských expertov z oblasti stavebníctva, architektúry a územného plánovania. Po ohlásení Nového európskeho Bauhausu sa platforma rozhodla zapojiť a priniesť vlastné nápady a víziu pre Slovensko, ale aj pre Európu. Iniciatíva je otvorená subjektom, organizáciám a jednotlivcom z iných odvetví. Cieľom iniciatívy Manifest2020 je podpora uhlíkovo neutrálnej výstavby, ale aj zapojenie aktérov z iných kreatívnych odvetví do tvorby udržateľného prostredia i šírenie informácií o princípoch Nového európskeho Bauhausu. Začiatkom roka 2020 sa jej partnerom stala aj bratislavská Nová Cvernovka združujúca viac ako 400 umelcov a profesionálov z kreatívneho priemyslu.

SPÁJAME KREATÍVNYCH ĽUDÍ A PROJEKTY, ABY SME NAŠLI NOVÉ RIEŠENIA KLIMATICKEJ KRÍZY

Na iniciatívu Nový európsky Bauhaus nadväzuje aj projekt Rok pre klímu/Year of Climate Care 2022 zameraný na podporu a rozvoj aktivít kreatívneho a vzdelávacieho sektora s cieľom predchádzať negatívnym dopadom klimatických zmien v spoločenskom, kultúrnom a každodennom živote, za ktorým ako spoluautorka koncepcie s riaditeľom Goetheho inštitútu Markusom Huberom a kurátorka opäť stojí M. Beňačková Rišková. Prezentácia Nového európskeho Bauhausu v srdci (Európy) ako jedna z aktivít projektu bola sprievodným podujatím Festivalu Nového európskeho Bauhausu, ktorý sa uskutočnil v dňoch 9. – 12. júna 2022 v Bruseli. Projekt pod záštitou prezidentky Slovenskej republiky Zuzany Čaputovej iniciovali Goetheho inštitút na Slovensku a Francúzsky inštitút na Slovensku a ako spoluorganizátorov si prizvali Manifest2020, Novú Cvernovku a Festival udržateľnosti a umenia Nasuti, Slovenské centrum dizajnu a Slovenskú komoru architektov, združenie PUNKT, ktoré organizuje komunitné aktivity ako napríklad Dobrý trh a Anténu, sieť nezávislých kultúrnych centier. Zahraničným partnerom je Akadémia výtvarných umení (Impact Academy) z Viedne. Partnerskými organizáciami sa postupne stávajú ďalšie rešpektované inštitúcie a organizácie, ktoré sú odborne činné v oblastiach kultúry, tvorby a ochrany životného prostredia i vzdelávania. Táto skupina organizuje v priebehu roka 2022 sériu kultúrnych a vzdelávacích aktivít s perspektívou pokračujúcej spolupráce v ďalšom období. Očakávaný dlhodobý výsledok je, že organizátori a partneri projektu vytvoria distribuovanú medziodborovú platformu na výmenu poznatkov a spoluprácu medzi kreatívnymi, vzdelávacími a inými sektormi. Primárnou cieľovou skupinou sú kreatívni pracovníci, pedagógovia a lídri komunit, ktorí môžu osloviť svoje vlastné „publiká“ študentov, divákov a návštevníkov kultúrnych podujatí, občanov. Nový európsky Bauhaus, podobne ako Bauhaus pred 100 rokmi, má naštartovať tvorivé a interdisciplinárne hnutie. Zámerom jeho autorov je spojiť čo najviac ľudí a zdá sa, že sa im to darí. Záujem o iniciatívu dáva nádej, že môže prispieť praktické odpovede na spoločenskú otázku, ako môže vyzeráť súčasný a budúci život Európanov v harmónii prírody a kultúry.

Mária Beňačková Rišková vo februári minulého roka sa stala členkou neformálnej poradnej skupiny predsedníčky Európskej komisie Ursuly von der Leyenovej a ambasádorkou projektu Nový európsky Bauhaus. Bola päť rokov riaditeľkou Slovenského centra dizajnu a stála pri vzniku Slovenského múzea dizajnu. V súčasnosti pracuje ako nezávislá odborníčka v oblasti dizajnu, multimédií a kultúrneho dedičstva a podieľa sa na tvorbe stratégie kultúry a kreatívneho priemyslu SR 2030 pre Ministerstvo kultúry SR. Spoločne s ostatnými ambasádormi, osobnosťami z oblasti architektúry, dizajnu, biznisu aj aktivizmu, medzi ktorými sú aj známi architekti ako Bjarke Ingels a Shigeru Ban, prezidentka organizácie World Human Forum Alexandra Mitsotaki, aktivistka Sheela Patel a ďalší, spolupracovala na koncipovaní vízií projektu Nový európsky Bauhaus. ~ Gabriela Sábelová.

Ilustračné foto: New European Bauhaus Prizes 2022 ©EU. WWW

VÝBER Z PROGRAMU JÚL - OKTÓBER 2022

BERLÍN

23. 6. - 30. 9. 2022 / Výstava slovenského sochára a maliara Juraja Čuteka. Veľvyslanectvo SR v Berlíne.
 8. 9. 2022 / Otvorenie Výstavy PARTY21 v Hildesheime.
 8. 9. - 18. 9. 2022 / Festival literatúry v Berlíne, Slovensko bude zastupovať spisovateľ Pavol Rankov.
 22. 9. 2022 / Slávnostný koncert Slovenského komorného orchestra pri príležitosti štátneho sviatku 1. septembra a 30. výročia Dňa ústavy SR. Berliner Dóm.
 29. 9. 2022 / Jazzový koncert Martina Valíhora a hudobníkov z krajín V4 pri príležitosti slovenského predsedníctva vo V4. Jazzový klub Kunstfabrik Schlot Berlín.

BUDAPEŠŤ

15. 7. 2022 / Koncert slovenskej jazzovej kapely Fat Jazz Bank. Siófok.
 26. 7. 2022 / Predstavenie SLUK. Sárvár.
 28. 7. 2022 / Koncert Martina Valíhora v rámci festivalu Művészetekvölgye. Kaposcs.
 3. 9. 2022 / Pozsonyi piknik - turistická prezentácia zameraná na Bratislavu. Budapešť.
 17. 9. - 22. 10. 2022 / Ján Zoričák a Peter Botos. Zsdrál Art Pop Úp Galéria. Budapešť.
 29. 9. - 2. 10. 2022 / Medzinárodný knižný festival. Budapešť.
 6. - 9. 10. 2022 / Art Market 2022. Budapešť.
 2. 10. - 6. 11. 2022 / Design without Borders 2022. Budapešť.

JERUZALEM

júl / Sand&Dust - výstava rezidencie Petra Cvika. Jeruzalem.
 august - september / Tomáš Danielis - festival súčasného tanca, rezidenčný pobyt a vystúpenie. Jeruzalem.
 september / Ján Vasílko a Karel Štedrý - výstava Abstract v spolupráci s Českým Domom. Jeruzalem.
 september - október / Ašot Haas - rezidencia v Slovenskom inštitúte. Jeruzalem.

PRAHA

15. 7. 2022, 16. 7. 2022, 17. 7. 2022 / Peter Lipa - Bohemia JazzFest. Hluboká nad Vltavou, Domažlice, Brno.
 3. 9. 2022, 4. 9. 2022 / Lotz Trio - Svatováclavský hudobný festival. Ostrava.
 17. 10. 2022 / Maroš Bango & Radek Žalud - Atrium Žižkov. Praha.
 jeseň 2022 / Sťahovanie sa do nových priestorov. Praha.

RÍM

22. - 24. 9. 2022 / Architekti Plural a JRKVC - 10. ročník Festival New Generations. Rím.
 29. 9. 2022 / Výstava Ley Fekete. Slovenský inštitút v Ríme.
 5. - 8. 10. 2022 / Festival slovenskej literatúry - Literárne mapy. Katánia.
 12. 10. 2022 / Corso di lingua slovacca - prof. Ivan Šuša a Zuzana Nemčíková, prezentácia publikácie. Rím.
 8. - 10. novembra 2022 / EUNIC - Reforma a sloboda. Väznica San Michele, Rím.
 jeseň 2022 / Parallel system - výstava maliieb Michala Čermušáka a sôch Viktora Freša a Mareka Kvetana. Rím.

20. 11. - 4. 12. 2022 / Quartieri di vita - festival sociálneho divadla. Neapol.

VIEDEŇ

13. 9. 2022 / Vernisáž výstavy sochára Jána Ťapáka „Sochy a kresby“ spolu s koncertom Silvie Josifovskej. Slovenský inštitút vo Viedni.
 12. - 19. 9. 2022 / Vienna Fashion Week. MQ, Viedeň.
 27. 9. 2022 / Jazzový koncert V4. Viedeň.
 29. 9. 2022 / Literárny večer - Kultúrny Klub Čechov a Slovákov ku Dňu európskych jazykov. Slovenský inštitút vo Viedni.
 október 2022 / Dlhá noc literatúry v spolupráci s EUNIC. Slovenský inštitút vo Viedni a kultúrne inštitúty EUNIC Austria.
 11. 10. 2022 / Hummel Fest 2022, klaviristka Krisztina Marouf Gyöpös. Slovenský inštitút vo Viedni.
 október 2022 / Krst CD Danubius Octet Singers. Slovenský inštitút vo Viedni.
 október 2022 / Orgelherbst 2022, tradičný festival organovej hudby. Hainburg/Bruck an der Leitha.

PARÍŽ

25. 6. 2022 / Marathon Jazz d'Europe Centrale - koncert slovenského tria Triple Jump - V4. Maďarský kultúrny inštitút.
 1. 10. 2022 / Festival súčasného umenia Nuit Blanche, súčasť festivalu Biele Noc na Slovensku. Paríž.
 27. - 30. 10. 2022 / Salon d'Automne - výstava diel mladej generácie výtvarníkov - Milan Vagač, Ján Vasílko a Rita Koszorús v kurátorskej koncepcii Niny Vrbanovej. Champs-Élysées, Paríž.

VARŠAVA

jún - júl 2022 / Výstava fotografií nepočujúcich bratov Adama a Mateja Kováčovcov „Slovensko tichým objektívom“. Obranné múry starého mesta, Varšava.
 august 2022 / Výstava umeleckého skla Patrika Illa a Aleksandry Stencel. SI Varšava.
 9. september 2022 / Lúčnica. Teatro Polske, Varšava.

Zmeny v programe vyhradené. Bližšie informácie o presnom mieste, čase či ďalších podujatiach nájdete na stránke www.mzv.sk alebo na sociálnych platformách MZVEŽ SR, zastupiteľských úradov SR v zahraničí a Slovenských inštitútov.

[WWW](http://www.mzv.sk)

ILONA NÉMETH A OLJA TRIAŠKA STEFANOVIČ,
 ARCHÍV EASTERN SUGAR, 2017 - 2018.

[WWW](http://www.mzv.sk)

ART·EX

#KULTÚRNADIPLOMACIAPRESLOVENSKO

VEDÚCI REDAKTOR A UMELECKÝ VEDÚCI - MGR. ART. TOMÁŠ BOKOR

KOMUNIKAČNÝ ODBOR MINISTERSTVA ZAHRANIČNÝCH VEČÍ A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY
HLBOKÁ CESTA 2, 81104, BRATISLAVA

WWW.MZV.SK/ART.EX
ART.EX@MZV.SK